

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ
ശ്രീമദ്വേദകടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു
യാദവാഭ്യുദയേ മഹാകാവ്യേ

॥ ഷോഡശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ ഷോഡശഃ സർഗഃ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർകികകേസരീ |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

ഐരാവതമാരുഹ്യ ശ്വേതാദ്രിമിവ ജംഗമം |
പുരീം ദ്വാരവതീം ശൗരേരാജഗാമ പുരന്ദരഃ || 16.1 ||

അപത്യഭാവമാപന്നമാത്മാനമമൃതോദധേഃ |
നിമേഷരഹിതൈഃ പൗരൈർഭവഭൂതൈർനിരീക്ഷിതം || 16.2 ||

അദൃശ്യം മന്ദപുഞ്ചാനാമന്ദപ്രീതിദായിനം |
ആത്തദേഹമിവ സ്വർഗമാസേചനകദർശനം || 16.3 ||

മഹനീയപരിഷ്കാരം വൽഗുധ്വജമതൽലികം |
മഹോത്സവമിവാശാനാമാശാഭ്യധികസമ്പദം || 16.4 ||

ഉദധേരിവ മന്ഥേന പീഡിതസ്യ സമുത്ഥിതൈഃ |
ദൃഢലഗ്നൈരിവോത്പത്തൗ ദീപ്തം ശോണിതബിന്ദുഭിഃ || 16.5 ||

ദൈത്യദാനവദർപഛൈർദന്തൈർദലിതമന്ദരൈഃ |
സിംഹാനാമപി ഹന്താരം സിംഹവക്ത്രവിഭൂഷണൈഃ || 16.6 ||

മേരുകൽപേന രൂപേണ മേദിനീധൃതിഹേതുനാ |
ത്രിദശപ്രീതിദാതാരം സ്ത്യാനസിന്ദൂരധാതുനാ || 16.7 ||

മൂർധ്നാ വിപുലതുംഗേന മേനകാസ്തനബന്ധുനാ |
ദധതം മൗക്തികാകൽപം ഗംഗാബുദ്ബുദനിർമലം || 16.8 ||

അജഹദ്ഭൃംഗഗീതേന ഗർജ്ജാഡംബരശോഭിനാ |
സ്വകാന്ത്യാ കർണതാലേന ക്ലൃപ്തസംഗീതവേലനം || 16.9 ||

നർത്തയന്തമർത്യാനാം നേത്രകൗതുകസൂതികാം |
നാസാം ത്രിദശനാരിണാമൂരുനിർമാണമാതൃകാം || 16.10 ||

മംഗലത്വമിവേച്ഛദ്ഭിർഹേമശംഖാദിമണ്ഡനൈഃ |
ആശ്രിതം രത്നപൂർണേന കുന്ദേന ച മഹീയസാ || 16.11 ||

വിഭൂതിശരദംഭോദൈഃ കീർത്തിവൽലീഗുലുച്ഛകൈഃ |
കാന്തിസാഗരകൽലോലൈഃ സപക്ഷമിവ ചാമരൈഃ || 16.12 ||

സഹജം പ്രഭയാ ചന്ദ്രം വാരുണീം മദസമ്പദാ |
സൂചയന്തം സ്വമൂർത്യാ ച സുധാം ശുദ്ധാനുഭാവ്യയാ || 16.13 ||

ജഗദാമോദജനകം ദാനാർദ്രകരപുഷ്കരം |
ദ്രഭയന്തമിവൗദാർയാദിവ്യപാദപസമ്പദം || 16.14 ||

ഉദഗ്രബഹുദന്താംശും ബൃംഹിതവ്യാപ്തദിങ്മുഖം |
ഹസന്തമിവ ദിങ്നാഗാനന്ധാനതിബലാനപി || 16.15 ||

ഉദ്യഹന്തം കദലികാം കാഞ്ചനീം കിങ്കിണീഫലാം |
വപ്രാദിഘാതഭീതസ്യ സുമേരോരുപദാമിവ || 16.16 ||

ചിത്രകംബലസംഹരണം കാന്തം കനകകക്ഷ്യയാ |
വിദ്യുതേവ പരിഷ്വക്തം വാസരാന്തശരദ്ഘനം || 16.17 ||

അവധിം ദർശനീയാനാമാകൽപമനഘം ദിവഃ |
ജീവാതും ദേവസൈന്ധവാനാം ദർപഭംഗം വിരുന്ധതാം || 16.18 ||

ഘണ്ടായുഗലനാദേന നഗേന്ദ്രേഷ്യനുനാദിനാ |
ക്ഷരന്തമദ്യുതക്ഷേപൗ കർണേഷ്യമരതദ്വിഷാം || 16.19 ||

മഹതാ മദഗന്ധേന തസ്യ വിഗ്നാ വിബ്രുദുഃ |
ഉത്ഖാതവിപുലസ്തംഭാ നാഗാസ്തുടിതശുംഖലാഃ || 16.20 ||

സ തം ദ്വാരവതിദ്വാരേ സമവസ്ഥാപ്യ സാനുഗം |
ആസസാദ ഹരേഃ സ്ഥാനമവജ്ഞാതത്രിവിഷുപം || 16.21 ||

ശുഭാനാമിവ സാമ്രാജ്യം ശ്വേതദ്വീപമിവാപരം |
നിവേദിതസമാഹൃതഃ പ്രാസാദം പ്രാവിശത് പ്രഭോഃ || 16.22 ||

സ തേന വിഹിതാം ശക്രഃ പ്രതിഗൃഹ്യ പ്രിയാർഹണാം |
നിജഗാദ നിജാം ഭീതിം ഗദ്ഗദോദ്ഗമയാ ഗിരാ || 16.23 ||

ദയനീയേഷു ദേവേഷു ദേവദേവ ത്വയാധുനാ |
അപാംഗാഃ പരിപാത്യന്താമനുക്രാശാനുവർതിനഃ || 16.24 ||

സുഷുവേ നരസിംഹം ത്വാം ദക്തപ്രഹ്ലാദസമ്മുഖം |
രക്ഷാർഥമിഹ ദീനാനാം രത്നസ്ഥൂണേവ ദേവകീ || 16.25 ||

നാഥ ത്വയി നിരാബാധം ത്രിലോകീം ത്രാതുമാഗതേ |
നരകോ നാമ ദൈത്യേന്ദ്രഃ കദർഥയതി നാകിനഃ || 16.26 ||

ധർമസുകരരൂപസ്യ തവാസൗ ക്ഷമയാന്വയേ |
ഉത്പാത ഇവ ഭൂതാനാമുദ്ബഭൂവ ദയാനകഃ || 16.27 ||

ജനനീ സർവഭൂതാനാം പത്നീ തവ വസുന്ധരാ |
പ്രസൂയ നരകം ദേവീ ദൂയതേ ത്വദുപേക്ഷയാ || 16.28 ||

ന ഹിരണ്യഹിരണ്യയാക്ഷൗ ന മധൂർന ച കൈടഭഃ |
ഉപമാനപദേ തസ്യ ത്വച്ഛക്തിജനിതാത്മനഃ || 16.29 ||

ഏഷ കൽപാന്തവൃത്താന്തമിദാനീന്തനയന്നിവ |
വിധൂനോതി ത്വദാലംബം ബ്രഹ്മസ്തംബമിദമ്പരഃ || 16.30 ||

വിക്രമസ്രോതസാ തസ്യ ബൃഹന്ത്യപി ബലാനി നഃ |
സഹസാ ഭേദമായാന്തി സൈകതാ ഇവ സേതവഃ || 16.31 ||

യദ്യുച്ഛോപഗമേപ്യസ്യ യാന്തി ദേവഗൃഹാശ്രിതാഃ |
പ്രധാവിതുമനീശാനാഃ സാക്ഷിതാം സാലഭഞ്ജികാഃ || 16.32 ||

മഹതാ മത്പ്രയുക്തേന വഭ്രുണ ജ്വലിതാത്മനാ |
നിലിതയേ തസ്യ ദോർമധ്യേ നിഷ്കാഭരണ വർഷണാ || 16.33 ||

ത്വത്കോപ ഇവ ദീപ്തോപി ജ്വലനോ ന പ്രകാശതേ |
ജ്യോതിരിംഗണവത്തസ്യ ദ്യുമണേരിവ സന്നിധൗ || 16.34 ||

അമോഘത്വയശോഭംഗഭയാദിവ നിവർത്തതേ |
അഖണ്ഡിതബലേ തസ്മിൻ ദണ്ഡോ ദണ്ഡധരാർപിതഃ || 16.35 ||

നയനാർചിഷ്ഠതസ്തസ്യ നൈര്യതേശ്വരവാഹിനീ |
അപസൃപ്യ പുരോഭാഗാദദ്യാപി ന നിവർത്തതേ || 16.36 ||

തം സുപ്തമപി വാ മത്തം വാരുണോ വൈരിദാരുണഃ |
ന രോദ്ധും ക്ഷമതേ പാശോ നലസ്തംബ ഇവ ദ്വിപം || 16.37 ||

ശക്തഃ ശമയിതും തസ്യ സംവർതാർഹജ്വോപി സൻ |
നദസ്യാൻ ഖേലതഃ സംഖ്യേ ന സ്വേദകണികാമപി || 16.38 ||

ധനദേന ഗദാ തസ്യ മഹതീ മൂർധ്നി പാതിതാ |
അഭിത്ത്വാ പൗഷ്ഠമാപീഡമനാപീഡത്വമാദധേ || 16.39 ||

ജടീലാൻ കൃത്തിവസനാൻ നിയമം തീവ്രമാസ്ഥിതാൻ |
തപസ്വിന ഇതി ഇത്യാത്യാ സ രുദ്രാന്നാതിവർത്തതേ || 16.40 ||

അഹരദ്യാരുണം ഛത്രം മാമകം മണിഭൂധരം |
അമൃതസ്യദിനീ ചാസ്മജ്ജനന്യാ മണികുണ്ഡലേ || 16.41 ||

ആദർശമിവ സമ്പത്തേരമൃതാഞ്ജേരിവാശയം |
ഔപവാഹ്യമസൗ മത്കമാരുരൂക്ഷതി സാമ്പ്രതം || 16.42 ||

ദേവദാനവസിദ്ധാനാം നൃപാണാമപി കന്ധകാഃ |
അപഹൃത്യ ത്വദേകാർഹാസ്ത്വരതേ പാണിപീഡനേ || 16.43 ||

സ ഭൗമസ്ത്വന്നിരസ്താനാം സമവായ ഇവോത്ഥിതഃ |
ബാധതേ വിബുധാനേവം ബലവീര്യപരാക്രമൈഃ || 16.44 ||

തദേവമവസീദത്സു ദയാ ദേവേഷു പാത്യതാം |
അനപഹ്നുതദാസ്യാനാം ദോഷനിഹവസാക്ഷിണീ || 16.45 ||

തമർധം ഭൂമിഭാരസ്യ ത്വയൈവോത്പാദിതം പ്രഭോ |
ത്രിലോകീകണ്ടകം തീക്ഷ്ണം ത്വമേവോദ്ധാർതുമർഹസി || 16.46 ||

നിവർത്യേ ധർമശൽയേന്ദ്രിൻ നിദാനേ സർവപാപ്മനാം |
നിവേദനമിഹാസ്മാകമംശോ നിർവഹണം ത്വയി || 16.47 ||

മശകാമർശവദ്യസ്യ മധുകൈടഭമർദനം |
തദന്ധദനുജധ്വംസേ തസ്യ തേ കിമിവാദ്ഭുതം || 16.48 ||

നിഗമാന്തേഷു നിഗദവ്യാഖ്യാതനിജവൈഭവഃ |
വിധത്വ വിപദുത്തീർണാനമർത്യാനനുകമ്പയാ || 16.49 ||

ഇതി വിജ്ഞാപിതോദന്തം ദത്തഹസ്തം ബലദ്വിഷം |
വിനിവർത്യ ജഗന്നാഥോ വൈനതേയമമാസ്മരത് || 16.50 ||

അനുചിന്തിതമാത്രസ്തമുപതസ്ഥേ ഖഗേശ്വരഃ |
അഹീന്ദ്രദാമദിർഭീമൈരംസലംബിഭിരംസലഃ || 16.51 ||

പക്ഷമാരുതഘോഷേണ ത്രൈലോക്യദുരിതച്ഛിദാ |
ചതുർണാമിവ വേദാനാം സംഭൂതിമിവ ഭാവയൻ || 16.52 ||

തരുണാർകപ്രഭാസാരസാമരസ്യജുഷാ ത്വിഷാ |
തപ്തഹേമദ്രവൗഘേന ലിമ്പന്നിവ ദിശോ ദശ || 16.53 ||

സ്വാമിദർശനസന്തോഷാത് പ്രഹൃഷ്യദ്ഭിസ്തന്നുരുഹൈഃ |
യുഗാന്തസന്ധ്യാജലദഃ തടിജ്ജാലൈരിവ ജ്വലൻ || 16.54 ||

വിപുലാദ്ഭുതസംസ്ഥാനൈർദ്യോതിതോ ദിവ്യഭൂഷണൈഃ |
ഭുജഗേന്ദ്രഹണാരത്തശങ്കാർഹമണിചിത്രിതൈഃ || 16.55 ||

തുംഗവജ്രവ്രണാങ്കേന സുവിസ്തീർണ്ണേന വക്ഷസാ |
അബഹിർഭാവയൻ കൃത്സ്നമവകാശം വിഹായസഃ || 16.56 ||

പൃഥുനാ ഭുജയുഗ്മേന ഭോഗീന്ദ്രപരികർമണാ |
മന്ദരദ്വിതയേനേവ സമേതോ രുക്മപർവതഃ || 16.57 ||

വ്യാലഖണ്ഡനസക്രാന്തവിഷപങ്കകലങ്കിനാ |
ദധാന ഇവ തുണ്ഡേന ദൈത്യദർപഗജാങ്കുശം || 16.58 ||

തക്ഷകശ്രോണിസുത്രേണ ദൃഢബദ്ധേന ബന്ധുരം |
മാന്യമഗ്രജവർണ്ണേന വസാനോ ദിവ്യമംബരം || 16.59 ||

നാമഭക്തിപരിഷ്കാർയാം നൃത്തലീലാമിവ സ്തൃശൻ |
നിജേന സ്ഥാനകേനാഗ്രേ നിഹിതോന്നതജാനുനാ || 16.60 ||

വപുഷാ ഭക്തിനമ്രേണ ധീരോന്നതമഹീയസാ |
ശാന്തവീരാദ്ഭുതരസാൻ സമാഹൃത്യേവ സമ്പതൻ || 16.61 ||

മൂർതിമാനിവ സംരംഭോ രൂപവാനിവ മാരുതഃ |
തരംഗാൻ പക്ഷതീകൃത്യ സക്ഷിപ്ത ഇവ സാഗരഃ || 16.62 ||

സംവർത ഇവ നാഗാനാം സംഘാത ഇവ രംഹസാം |
വാലവിൽയചരിത്രാണാം വിപാക ഇവ ജംഗമഃ || 16.63 ||

പ്രഭുസ്തം ദൈത്യസിദ്ധീനാം പ്രസൂതകിലകിഞ്ചിതം |
ഓലണ്ഡിതമിവാപശ്യദുഗ്രം സമരതാഞ്ചവം || 16.64 ||

ദത്തനീരാജനസ്തേന ദദ്യശേ വാഹനേശ്വരഃ |
പ്രദക്ഷിണീകൃതഃ ശശ്വത് പ്രതാപവിജയശ്രിയാ || 16.65 ||

സ തദ്വ്യാസ്തോഽയാമാസ വിന്ധ്യമേരുസമൗ ഭുജൗ |
രുദ്രയാ ച സുകീർത്യാ ച മുദിതൗ കംഠഭൂഷണൈഃ || 16.66 ||

ദുധുവേ പക്ഷതി ച ഭ്യേ ഡോലായിതകുലാചലേ |
വീജയൻ ഘോരദുർവാദിഘർമതപ്താമിവ ത്രയിം || 16.67 ||

മുഹൂരാമ്രധയാമാസ ജയാലോകയഭാരതിം |
മുഗ്ധമധ്യപ്രഗൽഭാഭിർദശാഭിഃ കർബുരാമിവ || 16.68 ||

സ തദാ സന്നതസ്തന്ധോ ബദ്ധാഞ്ജലിരനിഃശ്വസൻ |
മുമുദേ മുർധ്നി സംസ്സൃഷ്ടോ മുകുന്ദേന പ്രസേദുഷാ || 16.69 ||

തസ്മിൻ പ്രഥമമാരോപ്യ സത്യാം വിരഹവിക്ലബ്ധാം |
ആരുരോഹ തതഃ ശൗരിരാഖണ്ഡലകൃതസ്തുതിഃ || 16.70 ||

നിവർത്യ സ്വനിവാസായ ശക്രം ശമിതസാധുസം |
പ്രയയൗ ദീപ്തസന്നാഹഃ പ്രാഗ്ജ്യോതിഷപുരം പ്രഭുഃ || 16.71 ||

ശ്രേയഃപരിപണം തസ്യ ശ്രുതിശ്രേണിശിരോധൃതം |
പ്രണതഃ പരിജഗ്രാഹ ശാസനം പാകശാസനഃ || 16.72 ||

യഥാസ്വം നഗരദ്വാരേ യാദവാ ദാനവാശ്ച തം |
തരസ്വിഗരുഡാരൂഢം സത്യമൈക്ഷന്ത തത്ക്ഷണം || 16.73 ||

സമന്താദ്വൈരിദുർഗസ്യ ക്ഷിപ്തചക്രഃ ക്ഷണേന സഃ |
ക്ഷുരാന്താനച്ഛിനത്പാശാനാതതാംഛരതയോജനം || 16.74 ||

മുരം പഞ്ചജനം സപ്തസഹസ്രാണി മുരോദ്ഭവാൻ |
ശലഭീകൃത്യ ചക്രാഗ്നിരുപദുദ്രാവ തത്പുരം || 16.75 ||

തതഃ പ്രാഗ്ജ്യോതിഷദ്വാരേ ദൈത്യദാനവസൂദനഃ |
പാഞ്ചജന്യമുപാദധ്വം പ്രലയാംബുധിനിസ്വനം || 16.76 ||

വീക്ഷ്യ തം വിവിശുർഭുർഗം ദിവാഭീതാ ഇവാസുരാഃ |
ഉദ്യന്തമിവ തിഥാംശുമുദയാദ്രൗ ഗരുത്മതി || 16.77 ||

അഭിമാനോദിത വ്യക്തിരഹങ്കാര ഇവോൽബണഃ |
മഹതോ ദൈത്യനഗരാനിരഗാനരകാസുരഃ || 16.78 ||

തമസ്തഥായാഭ്യധികാ ദാനവാഃ പര്യവാരയൻ |
പ്രകടച്ഛന്നകൗടിൽയാഃ പാഷണ്ഡമിവ ഹൈതുകാഃ || 16.79 ||

സംയുഗേ രജസോദ്രിക്തേ തസ്മിൻ സത്ത്യതമസ്തിഷോഃ |
അർഥിപ്രത്യർഥിനോരാസീദനഭിവൃക്തരുപതാ || 16.80 ||

ശരധാരാസഹസ്രേണ ചരാധയന്നരകോ ദിശഃ |
സ്വഹേതുമഭിസമ്പേദേ സമുദ്രമിവ തോയദഃ || 16.81 ||

നരകാംബുദമുക്താഭിർനാഥോ നാരാചവൃഷ്ടിഭിഃ |
വിപദ്ഭിരിവ തദ്ഭക്തോ വിഷമാഭിർന വിവൃഥേ || 16.82 ||

ഭൃപൃതാമഥ ദൈത്യാനാം ധ്വനിരുത്കമ്പയൻ ദിവം |
പാഞ്ചജന്യപ്രണാദേന പര്യഭൂയത ഭൂയസാ || 16.83 ||

ദിദ്യക്ഷോപഗതാനാം തദ്ദേവാനാം രോമഹർഷണം |
അദിവൃത രണദ്യുതമന്തരസ്ഥയശഃപണം || 16.84 ||

പ്രതിവിവ്യാധ ദൈതേയം ബാണൈരശനിഭീഷണൈഃ |
പക്ഷവന്തമിവാദ്രിന്ദ്രം പ്രകുപ്യൻ പാകശാസനഃ || 16.85 ||

ശരസംഹതയസ്തസ്യ ക്ഷരന്ത്യഃ ശാർംഗശൈലതഃ |
ദിധാ ചക്രഃ സ്വവേഗേന ദ്വിഷദ്ബലമഹാർണവം || 16.86 ||

തസ്യ ജ്യാസ്വനഗീതാനി സമയുജ്യന്ത സംയുഗേ |
കരിണാം കർണതാലൈശ്ച കബന്ധാനാം ച താഡ്യവൈഃ || 16.87 ||

ദൈത്യശോണിതദിഗ്ധാഭിഃ തദ്ബാണതതിഭിർനഭഃ |
രുരുധേ രോഷതാമ്രാഭിഃ കൃതാന്തസ്യേവ ദൃഷ്ടിഭിഃ || 16.88 ||

ദ്വിരദാഃ ശരനിർഭിന്നകുംഭനിർമുക്തമൗക്തികാഃ |
ക്ഷരന്തഃ കരകാസാരം കൽപമേഘാ ഇവാബഭുഃ || 16.89 ||

നാസാവാലധിഭിർനാഗാഃ ക്ഷരന്തോ രക്തനിർത്ധരാൻ |
ശശംസുർലാഘവം തസ്യ നിഷ്പത്രാകൃതസായകം || 16.90 ||

അഗ്രിമം വിശതാം സ്തന്ധമാമൂലമഹിതാം ചമും |
ശരാണാം തസ്യ സന്ധാനനിപാതൗ ന ദ്വിഷോഽവിദുഃ || 16.91 ||

ലക്ഷ്യമേകമഭൂത്തസ്യ ശരാണാമുത്പലത്വിഷാം |
അമരസ്ത്രീകടാക്ഷാണാമപ്യഭംഗുരധൻവനഃ || 16.92 ||

ചിരപ്രാർഥിതഭീതാനാം സ താസാമേവ ശാത്രവാൻ |
സ്വയംവരപതീംശ്ചക്രേ സുധൻവാ സുരസുഭ്രുവാം || 16.93 ||

ത്യക്ത്വാ ഭീതിവൃതാംസ്തത്ര വിമുക്താൻ ജീവിതാശയാ |
സാർധമപ്ലരസഃ കീർത്യാ വീരാൻ സ്വയമവുൺവത || 16.94 ||

അനന്തസ്യ തദ്വ്യാനന്തൈരസുരൈരാഹവോത്സവഃ |
ജയശ്രീയം ച സത്യാം ച സമ്മതേ സമതോഷയത് || 16.95 ||

സ്വബാധനിയതസ്തത്ര പരബാധാഭിലാഷിണാം |
പ്രയാസഃ സുരശത്രുണാം ജാത്യുത്തരമിവാഭവത് || 16.96 ||

വിസന്ധിവിഗ്രഹാഃ ക്ഷിപ്തയാനാസനസമാശ്രയാഃ |
ദൈധിഭാവസൃജോ യോധാ ദുർനയസ്ഥാ ഇവാഭവൻ || 16.97 ||

അനഘവ്യവസായാനാമസംഗത്യകൃതവർഷണാം |
യോഗിനാമിവ തത്രാസിദപരാവർത്തനാ ഗതിഃ || 16.98 ||

തനും തത്ര മുകുന്ദേന ത്യാജിതാൻ മഹതീ സ്വയം |
അവ്യണോദനഘാ കീർതിരധിവിന്നാപ്തരോഗണാൻ || 16.99 ||

നിഃ സഹായികൃതസ്തത്ര ശരവർഷൈർധരാസുതഃ |
ബഹുമന്യത തേനൈവ ദ്വന്ദ്വയുദ്ധമുപസ്ഥിതം || 16.100 ||

കൃതപ്രതികൃതൈരസ്ത്രപ്രയോഗൈഃ ക്രീഡതോസ്തയോഃ |
അദ്യഷ്ടാന്തമദ്യുദ്യുദ്ധമന്യദ്യഷ്ടാന്തവർജ്ജിതം || 16.101 ||

വക്രവൃത്തിഃ സരുധിരോ ലോഹിതാംഗോ മഹീസുതഃ |
പ്രാപ്യ യാദവഭാസ്വന്തം മൂഢഃ സമഭവത് ക്രമാത് || 16.102 ||

സ്ത്വായുധൈകസഹായസ്തു ദേവഃ സ്വച്ഛന്ദയാദവഃ |
നിരയാപരപർയായം രിപും ചക്രേ നിരായുധം || 16.103 ||

ക്രോധരക്തതനൂർദൈത്യഃ ക്ഷരച്ഛോണിതനിർത്ഥരഃ |
ഗൃഹീതപാദസഞ്ചാരോ ഗൈരികാദ്രിരിവാബഭൗ || 16.104 ||

നിശിതൈസ്തസ്യ നാരാചൈർനിർഭിന്നരഥസാരഥിഃ |
ആസ്തോടിതദുജസ്താർക്ഷ്യമജ്ജിഘാംസദമർത്യജിത് || 16.105 ||

നിസർഗതമസസ്തസ്യ ജിഹ്വഗന്ധ്യാംഗമുത്തമം |
രഥപാദേന ചിച്ഛേദ രാഹോരിവ രമാപതിഃ || 16.106 ||

ഉദതിഷ്ഠത ഹാകാരസ്തതോ യുഗപദേകധാ |
ദേവദാനവസൗധേഭ്യോ ഹർഷശോകസമുദ്ഭവഃ || 16.107 ||

സ്തൂരദ്ഭ്രുകുടി ദൈത്യസ്യ രോഷദഷ്ടാധരം മുഖം |
നികൃത്തമപി ന ദ്രഷ്ടും പ്രബഭൂവുർദിവൗകസഃ || 16.108 ||

നികൃത്തശിരസം ദേവീ നിജാങ്കേ പതിതം സുതം |
മഹതീ മേദിനീ ദീനം കമ്പമാന്വ്ജ്വകമ്പത || 16.109 ||

അഥ സാ ദൈത്യഹന്താരം പ്രണമ്യ നതജീവിതം |
അയാചത ദയാസിന്ധുമാതജ്ജസ്യ ശുഭാം ഗതിം || 16.110 ||

തൂഷ്ഠാവ ച പതിം തൂഷ്ഠാ മേദിനീ വിശ്വവേദിനീ |
സ്തപയന്തീവ സംയത്തം ദന്തദീധിതിഗംഗയാ || 16.111 ||

അഹമസ്മി വിഭൂതിസ്തേ ഭൂതയാത്രീ ത്വയാ ധൃതാ |
അശേഷാധാരമേകം ത്വാമനാധാരമധീയതേ || 16.112 ||

തിസൃഭിഃ ശക്തിഭിര്യുക്തം ഷാഡ്ഗുൺയപ്രഥിതോദയം |
അധിരാജമശേഷസ്യ ജഗദുസ്ത്വാം ജിതാഹിതം || 16.113 ||

അപി കോടിമുഖൈഃ സർവൈരനന്തേനാപ്യനേഹസാ |
നാഥ ത്വദ്ഗുണദുഗ്ധാഞ്ചി പുഷ്പാസ്വാദനം ക്ഷമം || 16.114 ||

അകർതുമന്യമാകർതും കർതുമപ്യവിലം ക്ഷമം |
ലക്ഷ്മീലക്ഷണമാഹുസ്ത്വാം ലഘ്വിതന്ത്രിവിധാവധിം || 16.115 ||

സ്ഥിരത്രസവിഭക്തം തേ ചിദചിദ്ഭേദചിത്രിതം |
സ്വസൃഷ്ടമിദമുദ്യാനം ത്വദന്യോ നാസ്തി രക്ഷിതം || 16.116 ||

സ്വാതന്ത്ര്യപരതന്ത്രസ്ത്വം പാരതന്ത്ര്യസ്വതന്ത്രിതൈഃ |
വിഹരത്യാത്മസൂത്രസ്ഥൈഃ ശകുനൈരിവ ജന്തുഭിഃ || 16.117 ||

സിതാസിതഗുണാരബ്ദ്ധൈഃ പാശജാലൈർദുരത്യയൈഃ |
നിബദ്ധാഃ പശവോ നാഥ ത്വദേകാധീനമുക്തയഃ || 16.118 ||

യസ്യ ത്വം യശ്ച ഹൃദ്യന്തേ യസ്യാസൗ തസ്യ യസ്തമാ |
നാമ ത്വത്പദമാരുഹ്യ ന പുനസ്തൈർനിവൃത്യതേ || 16.119 ||

സുരാസുരവിഭാഗോഽയം തുലാഗ്രന്യായതസ്ത്വയാ |
കൽപിതഃ കാലപർയായാന്നിച്ഛോന്നതസമക്രമഃ || 16.120 ||

കസ്ത്വദംഗീകൃതം ഹന്താ കസ്താതാ ത്വജ്ജിഹ്വാംസിതം |
നിഹംസി പാസി ചൈകസ്ത്വം സ്വേന വിശ്വം പരേണ വാ || 16.121 ||

വൃദ്ധിസങ്കോചവിഷമാ ഗതാഗതസഹായിനീ |
നിയതിഃ കേന ലംഘ്യത നിജച്ഛായാനുകാരിണീ || 16.122 ||

ന പുത്രവധമൻവീക്ഷ്യ ന ദൂയേ ത്വൻമതസ്ഥിതാ |
ന ച പുത്രാഭിമാനോ മേ മത്പ്രസൂതേഷു ജന്തുഷു || 16.123 ||

സൂദനേ കൃതസങ്കൽപഃ സ്വദക്തപരിപന്നിനാം |
യദി തീർണ്ണപ്രതിജ്ഞസ്ത്വം കിം മയേദം ന മൃഷ്യതേ || 16.124 ||

ത്വൻമായാജ്യംഭിതൈർദേവ ബ്രഹ്മാണൈരപി ലീയതേ |
ജൻമന്യപി സുരോധേഷു ജന്തുവർഗേഷു കാ കമാ || 16.125 ||

ത്വത്പ്രസൂതസ്ത്വയൈവാസൗ വധിതശ്ചക്രധാരയാ |
കാ നാമ കൃതിനസ്തസ്യ പരിദേവയിതവൃതാ || 16.126 ||

നിരുദ്ധോ നരകേ നാമ
നിത്യധർമാത്മനാ ത്വയാ |
നിഷ്ക്രതിദ്വന്ദ്വികം സ്വർഗ -
സുഖമാസ്യാദ്യതാം സുരൈഃ || 16.127 ||

നിർയാതിതമിദം ഭൂയഃ ത്വജ്ജനന്യൈ മയാ സ്വയം |
ശ്രവണാദരണദ്വന്ദ്വം ശീതലാർകയുഗപ്രഭം || 16.128 ||

ഇതി വിജ്ഞാപ്യ സാ തസ്മൈ വിഷാദാഭാവമാത്മനഃ |
വിരരാമ തതോ ദേവീ വിലക്ഷാ വിശ്വധാരിണീ || 16.129 ||

താമശേഷജഗദ്ധാത്രിം സന്നതാംഗീമസാന്ത്യയത് |
സഹധർമചരീം പൂർവാം വാസുദേവോ വസുന്ധരാം || 16.130 ||

പുരസ്ത്യുതപ്രസാദസ്താം പൂർവസംഭവഗേഹിനീം |
ഗൃഹീതകുണ്ഡലോ ഗന്തുമൻവമംസ്ത ഗദാഗ്രജഃ || 16.131 ||

തതഃ സാ തത്സമാദേശാത് സത്യഭാമാഭിവന്ദിതാ |
രദ്യം പ്രതിയയൗ സ്ഥാനം രത്നസാനുശിഖണ്ഡകം || 16.132 ||

ദദർശ യദുവീരോഽഥ ദൈത്യവീരനിവേശനം |
അചിന്ത്യമിവ മായാനാം പ്രഭാവമനുപപ്ലവം || 16.133 ||

വിചക്ഷണവരം ദൈത്യം വൈരിസമ്പത്കരഗ്രഹേ |
വിഭൂതിസഞ്ചയപ്രേക്ഷീ ബഹുമംസ്ത ബലാനുജഃ || 16.134 ||

സുധാനിഷ്യന്ദിഭിഃ സ്ഥൂലൈഃ മുകുതാദാമഭിരാവൃതം |
പശ്യൻ പാശഭൃതശ്ചരത്രം വിശ്വകർതാ വിസിഷ്ഠിയേ || 16.135 ||

നിദധൗ കന്യകാസ്തത്ര നിദർശിതപരസ്സരാഃ |
അമുദ്രാഭംഗസുഭഗാ നീവീരിവ രതേഃ ശുഭഃ || 16.136 ||

ലാവണ്യജലധൗ ലക്ഷ്യാശ്ചരായാ ഇവ സഹോദിതാഃ |
മധുസ്വച്ഛന്ദതാസീല്ലോ മാനമമീരിവ ദീർഘികാഃ || 16.137 ||

കാമകീർതിപതാകാഭിഃ സ താഭിഃ പ്രത്യവേക്ഷിതഃ |
ആത്മാനമദ്യുതോദൻവദന്തഃ സ്ഥിതമമന്യത || 16.138 ||

സുപ്രഭാതമഭൂത്താസാം സുദിനം ച തമോപഹം |
ദവദോഷാർയമാ യാസാം ദേവോ ദൃഷ്ടിപഥം ഗതഃ || 16.139 ||

രത്നശൈലനിഭാംസ്തസ്യ ഭുജാൻ കടകഭൂഷിതാൻ |
ഉപധാസ്യന്തി യാസ്താസാം ശ്രേയസീ ഭവിതവ്യതാ || 16.140 ||

സർവസ്വമിവ പുൺയാനാം സാമ്രാജ്യമിവ സമ്പദാം |
സമാജമിവ സിദ്ധീനാം സ തദ്യൗവതമഗ്രഹീത് || 16.141 ||

ഭുജമന്ദരവേഗേന ചക്രഭ്രമവതാ വിഭുഃ |
മമിതാദാനവാംഭോധേരമൃതം തദവിന്ദത || 16.142 ||

മണിപരുവകസമ്പൻമാനനീയസ്തനീനാം
മനസിജവപുഷേവ സ്വേന സങ്കൽപിതാനാം |
സകലജഗദഭിഖ്യാസാരസിക്ലാം സ താസാം
സ്വയമജ്ജുഷത സിദ്ധിം സ്വപ്രസാദപ്രസൂതാം || 16.143 ||

പുരമഥ ഗമയിത്യാ ഭൂഷിതം യാദവാഗ്രേഃ
ശതസമധികസംഖ്യം ഷോഡശസ്ത്രീസഹസ്രം |
അവനിതനയഭിതാൻ പ്രീണയന്നാദിതേയാൻ
പരിണയനവിലംബം പദ്മനാഭഃ പ്രസേഹേ || 16.144 ||

ദിവി ഭുവി ച സമിദ്ധം ദീപരുപേണ രൂഢൈഃ
ത്രിഭുവനവിഭവാനാമങ്കുരൈരേകരൂപൈഃ |
ജനിതനിഗമസഖ്യം ദാനവീനാം വിലാപൈഃ
നരകവധദിനം തന്നാഥപൂജാർഹമാസീത് || 16.145 ||

ഐരാവതപ്രതിനിധീനഥ ഷട്സഹസ്രം
സ്തംഭേരമാൻ പൃഥുലദന്തചതുഷ്കദാജഃ |
കാംഭോജവാജിനിയുതാനി ച സത്രിസക്ലാ -
ന്യദ്യാനയന്നിജപുരം നരകസ്യ ഭൃത്യൈഃ || 16.146 ||

ഉദ്ഗമ്യ ദുർഗജലധേരുദയാദ്രികൽപം

തുംഗം വിഹംഗമപതിം ത്വരയാധിരോഹൻ |

ഉൽപാസഹേതുരഭവദ്യദുവീരഭാസ്യാൻ

വൈമാനികപ്രണയിനീവദനാംബുജാനാം || 16.147 ||

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്ഭക്തനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

യാദവാഭ്യുദയേ മഹാകാവ്യേ ഷോഡശഃ സർഗഃ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||